

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

**«Основи теорії і практики перекладу
(арабська і українська мови)»**

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.067 Східні мови та літератури (переклад включно),
перша – арабська

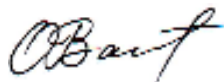
Освітня програма: Арабська мова і література та переклад,
друга східна мова, західноєвропейська мова

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	дисципліна за вибором з фаху
Семестр	3 семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС, загальна кількість годин	2 кредити ЄКТС, 60 годин, у тому числі: Лекції – 14 годин. Практичні заняття – 16 годин. Самостійна робота – 60 годин.
Мова викладання	українська / арабська
Предмет навчання (Що я вивчатиму?)	<i>Предметом</i> навчальної дисципліни за вибором є формування знань з перекладу в його нормативному аспекті та певних навичок і вмінь перекладацької діяльності з акцентуванням на вірному виборі перекладацької стратегії. Курс передбачає підготовку перекладачів шляхом вивчення теоретичних основ перекладу письмових і усних текстів з арабської мови на українську та з української мови на арабську.
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Метою курсу є формування базових теоретичних знань з перекладу в його нормативному аспекті та певних навичок і вмінь перекладацької діяльності, які б забезпечили вірний вибір перекладацької стратегії, що обумовлена професійними потребами.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	У результаті вивчення цього курсу студент повинен навчитися розуміти: визначення поняття перекладу, його диференційні ознаки; функціональне призначення текстів; поняття сутність перекладацької еквівалентності та адекватності як основи комунікативної рівноцінності текстів оригіналу та перекладу; основні труднощі, з якими стикається перекладач під час перекладу; поняття лексичних проблем в перекладі, шляхи їх подолання; поняттям граматичних трансформацій, їх видами, їх застосування під час перекладу текстів різних стилів. У результаті вивчення цього курсу студент повинен навчитися перекладати українською і арабською мовами тексти різних стилів із урахуванням тематичної лексики; навчитися адекватно сприймати та розуміти вихідний текст; розробити вміння знаходити основну лінію вихідного тексту, навчитися швидко і грамотно оформлювати переклад з урахуванням соціального та професійного статусу комунікантів.
Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	Основні завдання вибіркової дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей: <i>інтегральної компетентності (ІК):</i> здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає транслявання інформації українською, арабською, другою східною та західноєвропейською мовами та/або здійснення перекладацької діяльності, і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. <i>загальних компетентностей (ЗК):</i> – ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. – ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. – ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. – ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою; – ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема вирішення стандартних завдань професійної діяльності. <i>фахових компетентностей (ФК):</i> – ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. – ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію. – ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

	<ul style="list-style-type: none"> – ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту. – ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. – ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення. – ФК 14. Здатність до здійснення повного й адекватного письмового та усного (послідовного) перекладів текстів різних жанрів і стилів з арабської, другої східної та західноєвропейської мов українською та навпаки, створювати письмовий та усний перекладацький супровід міжкультурної фахової комунікації.
Види занять і їхній розподіл за годинами	Лекції – 10 год. Практичні заняття – 20 год. Самостійна робота – 60 год.
Тематика навчальної дисципліни	Тема 1. Предмет і завдання курсу. Розділи перекладознавства, напрямки розвитку перекладознавства. Тема 2. Види перекладів. Моделі процесу перекладу. Функціональне призначення текстів перекладу. Тема 3. Поняття еквівалентності та його співвідношення з поняттям адекватності та тотожності. Складові еквівалентності перекладу та оригіналу. Тема 4. Лексичні відповідності в перекладацькій діяльності. Фактори забезпечення адекватного перекладу. Процедура аналізу лексичних відповідностей. Тема 5. Трансформації в процесі перекладу. Типи перекладацьких трансформацій.
Передумови вивчення дисципліни	Успішне опанування курсів «Арабська мова», «Практична граматики арабської мови», «Практична фонетика арабської мови». Знання теоретичних основ курсів «Загальна теорія перекладу»; «Основи загального мовознавства». Володіння навичками лінгвістичного аналізу текстів різних стилів сучасної арабської мови.
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	Основна (базова): Бабенко Є., Амеліна С., Білоус Н. (2018). Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу: Центр навчальної літератури. Коптілов, В. В. (2002). Теорія і практика перекладу: Навчальний посібник. Київ: Юніверс. Корунець, І. В. (2001). Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник. Вінниця: «Нова Книга». Корунець, І. В. (2008). Вступ до перекладознавства: Підручник. Вінниця: «Нова книга». Литвин, І. М. (2013). Перекладознавство: Науковий посібник. Черкаси: «Видавництво Ю. А. Чабаненко». Рыжих В.И. (2002). Глагольная система арабского литературного языка. Книга первая: Сильные глаголы. Одесса: Астропринт. Чередниченко О.І. (2001). Міжкультурні аспекти перекладу // Мовні і концептуальні картини світу. К.: КНУ ім. Т. Шевченка. Almanna, A. (2016). The Routledge course in translation annotation: Arabic-English-Arabic. London and New York: Routledge. Eckehard Schulz Gunther Krahl Wolfgang Reuschel (2004). Standard Arabic. An elementary-intermediate course. Cambridge University Press. Eksell, Kerstin. (2006). Analytic Genitive. In K. Versteegh (Ed.), Encyclopedia of Arabic Language and Linguistics, Leiden – Boston: Brill. 1, 82–85. Bacha, N.N., & Bahous, R. (2011). Foreign Language Education in Lebanon: A Context of Cultural and Curricular Complexities. Journal of Language Teaching and Research. Holes, Clive. Modern Arabic: Structures, Functions and Varieties. (1995). New York. Додаткова: Білозерська, Л. П., Возненко, Н. В., Радецька, С. В. (2010). Термінологія та переклад: Навчальний посібник для студентів філологічного напрямку підготовки. Вінниця: «Нова книга». Кальниченко, О. А., Подміногін, В. О. (2005). Історія перекладу та думок про переклад у текстах та коментарях. Частина перша: Загальні питання. Стародавні часи: Навчальний посібник. Харків: Вид-во НУА. Карабан, В. (2002). Переклад англійської наукової і технічної літератури. Вінниця: Нова книга. Колодій, Б. М. (2021). Переклад аудіовізуальних текстів фахового спрямування: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури. Кононенко, В.Г. (2013). Лексичні трансформації в перекладі суспільно-політичних текстів арабської мови. // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Вип.17, С.144-148. Луцьк: Світаць. Саприкін, С. С., Чужакін, А. П. (2011). Світ усного перекладу. [укр.]: Навчальний посібник. Вінниця: «Нова книга».

	<p>Mason, I. (1994). Discourse, ideology and translation. In R. D. Beaugrande, A. Shunnaq, & M. H. Heliel (Eds.), Language, discourse and translation in the West and Middle East (pp. 23–34). Amsterdam and Philadelphia, PA: John Benjamins Publishing Company.</p> <p>11. Додаткові ресурси (за наявності): Інформаційні ресурси в Інтернеті</p> <ul style="list-style-type: none"> – http://www.nbuv.gov.ua/node/422 – Телеканал «аль-Джазіра» News Today's latest from Al Jazeera – Портал новин أخبار أوكرانيا بالعربية أخبار أوكرانيا (arab.com.ua) – Електронна версія газети «аш-Шарк аль-Аусат» الشرق الأوسط أخبار دولية وعربية (aawsat.com) – Бібліотека арабської літератури Library of Arabic Literature – Журнал арабської літератури أخبار أوكرانيا بالعربية أخبار أوكرانيا (arab.com.ua) – أكبر متجر إلكتروني للمحتوى العربي (neelwafurat.com) – Віртуальна дошка оголошень факультету східної і слов'янської філології в Телеграмі: https://t.me/fs_info – Інстаграм-сторінка факультету східної і слов'янської філології: https://cutt.ly/CZo0kr9 – Інституційний депозитарій: http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/ – Кафедра східної і слов'янської філології КНЛУ: http://eastphil.knlu.edu.ua/ – Офіційний сайт КНЛУ: www.knlu.edu.ua – Фейсбук-сторінка факультету східної і слов'янської філології: https://cutt.ly/rZo169p
Поточний і семестровий контроль	МКР, залік
Кафедра	східної і слов'янської філології
Факультет	східної і слов'янської філології
Викладач	Кононенко Валерія Григорівна Старший викладач кафедри східної і слов'янської філології
Оригінальність навчальної дисципліни	Оригінальний авторський курс
Місце постійного розміщення навчально-методичного забезпечення в мережі Інтернет	http://eastphil.knlu.edu.ua/

Завідувач кафедри

проф. Валігура О. Р.

Викладач

Кононенко В.Г.

